

Stichting voor Gesprek & Dialoog

Strategisch plan 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Kerndoelstellingen	4
2. Visie & methode	5
3. Activiteiten & jaarplanning	6
4. Langetermijnvisie	7
5. Organisatiestructuur	8
6. Financiën & budget	9

Voorwoord

Februari 2018

Beste lezer,

De Stichting voor Gesprek & Dialoog (SGD) is in februari 2018 opgericht als een voortzetting van de Beweging. In 2016 is de Beweging opgezet door een groep Young professionals die zich zorgen maakten over de polarisering in Nederland. Het resultaat van de Beweging was de Nationale Luistercampagne, waarbij we dialoogsessies door heel Nederland hebben georganiseerd over verschillende onderwerpen: waaronder Zwarte Piet, de definitie van maatschappelijk succes, vrijheid, de Nederlandse identiteit, duurzaamheid, genderneutraliteit en openbare faciliteiten, en polarisering. Gedurende deze incubatieperiode hebben we veel geleerd, niet alleen over dialoogfacilitatie, maar ook over het opzetten en het runnen van een organisatie. De dialogen die we hebben gevoerd inspireren ons. Deze gesprekken zijn keer op keer het voorbeeld dat een fijn gesprek mogelijk is met nagenoeg iedereen. Het heeft ons doen beseffen wat voor deuren dialoog opent: hoe het ons de mogelijkheid geeft om empathie te tonen, de menselijkheid in de Ander te zien, om vervolgens samen constructief over maatschappelijke kwesties te kunnen praten zonder angst, schaamte, of stigmatisering.

Het beoogde effect van de Beweging, een nationale beweging waarin dialoog wordt gepresenteerd als alternatief op polariserende en onconstructieve gesprekken en debatten, bleek moeilijk te realiseren. Dialoog is soms moeilijk. Het kan confronterend zijn, en het is vaak uitputtend. De Beweging had weinig financiële middelen en draaide op vrijwilligers die in hun eigen tijd en met hun eigen geld de dialogen mogelijk hebben gemaakt. Daarvoor bedank ik iedereen die sinds november 2016 op een manier heeft bijgedragen!

De Stichting voor Gesprek & Dialoog beoogd een voortzetting te zijn van het werk wat wij hebben gedaan met de Beweging. Deze formalisering is in eerste instantie mogelijk gemaakt door een EU fonds. De professionalisering van de Beweging maakt het mogelijk om met meer legitimiteit samen te werken met partners, bovendien geeft het ons meer financiële mogelijkheden om ons werk beter te doen.

De visie is aangescherpt, de doelstellingen zijn realistischer en geïnformeerd door alles wat we hebben geleerd in de afgelopen twee jaar. Dit document is bedoeld als de leidraad voor de activiteiten van de Stichting voor Gesprek & Dialoog in de komende jaren.

Gideon Sinke

1. Kerndoelstellingen

De Stichting voor Gesprek & Dialoog heeft twee peilers die op elkaar voortbouwen. Het onderscheid tussen deze twee is van belang voor de verschillende activiteiten van de SGD, en wordt vooral gemaakt op het gebied van de neutraliteitspositie van de facilitator.

Empathische tolerantie

De SGD heeft als doel om empathische en inclusieve gesprek en dialoog te bevorderen binnen de Nederlandse samenleving. Op deze manier hopen wij intolerantie, polarisatie, en onbegrip tegen te gaan, en de sociale cohesie te verbeteren. Het doel van de dialogen in deze peiler is om dat wat ongezegd is te zeggen en dat wat onuitgesproken is bespreekbaar te maken. Het is van belang om te benadrukken dat in deze peiler, dialoog het doel an sich is. Anders gezegd zijn deze dialogen er om elkaar beter te begrijpen, niet om mensen van mening te doen veranderen of om mensen tot een consensus of besluit te laten komen.

Voorbeeld: een dialoog over Zwarte Piet, waarin mensen beiden kanten van de kwestie ervaren door rolfluiditeit te stimuleren.

Inclusieve besluitvorming

De SGD heeft als doel om participatie in (politieke) besluitvorming en verkiezingen te bevorderen. Door inclusieve besluitvorming mogelijk te maken door middel van gesprek en dialoog, hopen wij maatschappelijke en politieke besluiten, beleidsadviezen, (...), een groter draagvlak te geven onder de Nederlandse bevolking. Het doel van de dialogen in deze peiler is om tot een besluit te komen via het bereiken van een consensus. Dit besluit, zoals eerder beschreven, kan concreet of abstract zijn.

Voorbeeld: een dialoog over het gemeentelijk budget, waarin mensen in kleine groepen tot een specifiek besluit of advies komen.

Deze twee pijlers zijn bouwstenen, waarin de eerste peiler altijd steunt op de tweede. Het is nagenoeg onmogelijk op inclusieve besluitvorming te hebben zonder begrip en empathie voor de minderheid of minderheden in de groep of in de samenleving.

Dat gezegd hebbende, is het goed om te beseffen dat in sommige situaties het proces belangrijker is dan de uitkomst. Voor veel sociaal-culturele kwesties is het bespreken evenveel waard als het bouwen naar een consensus. In sommige gevallen hoeven wij als Nederlanders geen consensus te hebben en is het waardevol om wel begrip en empathie te tonen jegens mensen met een andere mening. De garantie van peiler 1 is dat de facilitatoren niet zullen pogen om participanten van mening te doen veranderen.

2. Visie & methode

In dit hoofdstuk zal uitgelegd worden wat de SGD nu eigenlijk bedoeld met “dialogoog”, en waarom dialogoog zo effectief kan zijn in het tegengaan van onnodige polarisatie en conflict, en in het bevorderen van inclusieve besluitvorming. We zullen het één en ander vertellen over de basisassumpties van de dialogoogmethodes die wij gebruiken.

“Een pleidooi voor dialogoog”

Hoe gaan we onze doelstellingen nu eigenlijk bereiken? En wat bedoelen we nu met “dialogoofacilitatie”? Werkt dit nu echt?

Dialogoog is redelijk makkelijk als onze neuzen dezelfde kant op staan. Maar we zullen allemaal in ons leven gemerkt hebben dat er vaak andersdenkenden zijn (in de samenleving, maar ook in werkgroepen, organisaties, zelfs binnen je vriendenkring), die een andere mening hebben. Identiteitspolitiek in een gepolariseerde samenleving heeft ervoor gezorgd dat we steeds meer andersdenkenden uit te weg gaan. Het is makkelijk om mensen uit je sociale bubbel te verwijderen, om bepaalde nieuwsmedia niet meer te volgen, om de ander weg te zetten als iemand met wie jij niets gemeen hebt.

In de 21^e eeuw is hoe wij denken over de politiek, over onze maatschappij, en over de wereld, definiërend voor onze identiteit. Het is daarom moeilijk om empathie en begrip te tonen voor mensen die een radicaal andere visie hebben. Wij willen onze principes niet uit de weg gaan door ons empathisch op te stellen. Misschien willen we geen platform geven aan andersdenkenden die wij als gevaarlijk of extremistisch beschouwen.

De grondleggende assumptie van de dialogoogmethodes die de Stichting voor Gesprek & Dialogoog gebruikt is het volgende: **nagenoeg alles valt in jezelf te vinden. We hebben allemaal potentie tot alle meningen en wereldbeelden.** Begrip hebben betekent niet dat je het eens moet zijn, en empathie tonen betekent niet dat je zelf moraalrelativistisch door het leven hoeft te gaan. Dit is een moeilijke houding om aan te nemen, en er zijn weinig mensen die elke dag van het jaar zo in het leven staan. Maar als facilitator zijn juist empathie en neutraliteit van groot belang.

Dialogoogmethodes

Omdat dialogoofacilitatie zo uitdagend en moeilijk kan zijn, heeft de SGD zich toegelegd op het verzamelen en het toeleggen op dialogoogmethodiek. Op deze manier bieden wij participanten en onze facilitatoren houvast tijdens gesprekken die soms heel heftig en confronterend kunnen zijn.

De SGD is bekend met meerdere dialogoogmethodes, en hoopt dit assortiment verder uit te breiden in de toekomst. De twee methodes die wij het meest gebruiken zijn Deep Democracy ([link](#)), en “appreciate inquiry” ([link](#)). De SGD traint vrijwilligers in deze dialogoogmethodes (lees meer over de organisatiestructuur in hoofdstuk 6).

Deze dialoogmethodes zijn beiden gestoeld op de twee peilers: empathische tolerantie, wat betekent dat men in de Ander zichzelf herkent. Dialoog steunt op een herkenning van de universaliteit van menselijkheid. Op basis van die herkenning is het mogelijk om de wijsheid van de minderheid/minderheden op te nemen in het besluit wat genomen moet worden. Dit begrip maakt het mogelijk om nader tot elkaar te komen en constructiever na te denken over de respectieve kwestie.

Hoewel veel dialoog gaat over waarden en ideologie, en daarom erg emotioneel en subjectief getint kan zijn, is het zeer zeker niet het geval dat we feiten en rationele argumenten uit de weg gaan. Dialoog gaat er wel van uit dat er vaak iets achter een rationeel argument zit, namelijk de reden en intentie: waarom dit argument in deze context. Een feit zonder context informeert geen besluitvorming, en het is vaak juist rondom interpretatie dat polarisatie en conflict ontstaat. Veel polarisatie ontstaat juist omdat men in de taal van argumenten praat terwijl het conflict zich op een ander niveau plaatsvindt: tussen mensen, tussen wereldbeelden, tussen belangen. De dialoogmethodes die de SGD gebruikt pogen onder de waterlijn te duiken en een gesprek te beginnen over wat er nu écht aan de hand is.

3. Activiteiten & jaarplanning

Zoals al eerder gezegd vertalen de twee peilers zich grofweg in twee verschillende activiteitenprogramma's. In dit hoofdstuk zullen we uitleggen wat deze activiteiten doorgaans zullen inhouden, en wat we precies van plan zijn in 2018.

In de eerste peiler (empathische tolerantie) proberen we polarisatie te bespreken en mensen begrip te laten krijgen voor de Ander, voor het standpunt waar ze zich zo voor schuwen. De activiteiten in deze peiler zijn a) het trainen van mensen, en b) het faciliteren en organiseren van dialoog.

In de tweede peiler (inclusieve besluitvorming) bouwen we voort op de eerste peiler, maar proberen we ook een consensus te bouwen en een besluit te maken met de groep participanten. De activiteiten in deze peiler zijn a) het trainen van mensen, b) het faciliteren van dialoog, en c) het faciliteren van besluitvormingsprocessen en het uitbrengen van advies.

Ons huidige project (Eerste Hulp Bij Polarisatie, zie de Jaarplanning hieronder) is een activiteit in de eerste peiler. Vooralsnog hebben we ervoor gekozen om de komende tijd meer te focussen op activiteiten in deze peiler, zodat wij ook onze expertise en ervaring kunnen opbouwen voordat we activiteiten gelieerd aan de tweede peiler zullen organiseren. Dit is ook afhankelijk van de mogelijkheden en kansen die de SGD het komende jaar tegen zal komen, en van de capaciteit die we het komende jaar gaan hebben.

Jaarplanning:

1. In oktober 2017 hebben we pilot gedaan in Utrecht genaamd **Eerste Hulp Bij Polarisatie** (EHBP). Dit evenement was een combinatie van een dialoogtraining met daaropvolgend een dialoog tussen participanten. Dit project was een samenwerking tussen de SGD (toen

nog de Beweging), Dare to be Grey, en the House of Deep Democracy. In 2018 gaan we deze samenwerking voortzetten met een serie dialogen met dezelfde titel: Eerste Hulp Bij Polarisatie. Deze dialoogserie zal zich in eerste instantie focussen op jongeren tussen de 16 en 35 jaar. We zijn op dit moment (februari 2018) in de ontwikkelingsfase van dit project. We hopen na de **zomer van 2018** te kunnen beginnen met deze dialoogserie.

2. In november 2017 hebben we een Erasmus+ fondsaanvraag gedaan met een parterorganisatie in Duitsland genaamd Das Denkende Gesellschaft (DDG). Dit was een Europese aanvraag voor internationale kennisuitwisseling tussen jongerenorganisaties. DDG is een stichting die zich focust op depolarisatie en het activeren van mensen op weer politiek betrokken te zijn (i.e. door te stemmen tijdens verkiezingen). In hoofdstuk 7 kan je meer lezen over dit fonds. In **april 2018** hebben zij ons uitgenodigd om een dialoogtraining te geven aan hun leden, die in Bernburg (ten zuiden van Berlijn) een project aan het opzetten zijn.
3. **Gedurende de zomer (in mei, juni of juli)** zullen wij, in samenwerking met DDG en mogelijk andere partners, een dialoogconferentie organiseren in Nederland waarin participanten in twee tot drie dialoogmethodes getraind zullen worden. Het thema voor deze conferentie is voornamelijk "jongerenactivisme in Europa". De conferentie zal in het Engels zijn.
4. In **augustus 2018** zullen wij twee trainingen organiseren in twee deelstaten in Duitsland als voorbereiding op activiteiten van DDG aangaande de regionale verkiezingen in deze deelstaten.

4. Langetermijnvisie

In dit hoofdstuk zullen we toelichten wat de langetermijnvisie van de SGD is. Dit zullen we weer aan de hand doen van de twee peilers, met een derde element toegevoegd.

Eerste peiler: EHBP heeft een langetermijnvisie, en is bedoeld als een duurzaam project wat niet na één jaar is afgerond. Wij hopen om, samen met onze partners, een netwerk op te bouwen dat het mogelijk maakt om met een team van facilitatoren adaptief te kunnen reageren op polariserende actualiteiten. Dit zou betekenen dat wij vaste partners hebben (e.g. onderwijsinstellingen, jongerenorganisaties) die ons in de hand kunnen nemen om polariserende en controversiële actualiteiten bespreekbaar te maken. Ook hopen wij op deze manier een permanente stem te hebben in de publieke conversatie in Nederland.

Tweede peiler: Inclusieve besluitvorming kan op elk niveau plaatsvinden. De SGD heeft een visie die op twee van deze niveaus focust:

- a) **de democratisering van de democratie.** De SGD hoopt bij de dragen aan meer inclusieve besluitvorming in de Nederlandse democratie. Er zijn, nationaal en internationaal, veel geluiden aangaande meer publieke participatie in politieke besluitvorming. In Nederland zijn de toegenomen hoeveelheid referenda een signaal. De SGD hoopt in 2018 en erna de activiteiten in de tweede peiler zo op te zetten dat

de Nederlandse burger deze manieren van inclusieve besluitvorming kan gebruiken om constructief bij te dragen aan onze parlementaire democratie.

- b) de horizontale verbreding in het bedrijfsleven.** Wij zullen allemaal een groot gedeelte van ons leven ons bevinden in organisaties. Veel conflicten, miscommunicatie, en onbegrip zijn vaak terug te leiden naar de werkvloer. De SGD hoopt haar dialoogmethodes te gebruiken om organisatorische besluitvorming inclusiever en constructiever te maken.

Ten derde is de SGD van plan om een Europees netwerk van jongerenorganisaties op te zetten. Dit netwerk zal bestaan uit jongerenorganisaties met dezelfde kerndoelstellingen als de SGD. In 2019 zullen er weer Europese verkiezingen zijn, wat ons een mooie gelegenheid zou geven om de nationale en Europese conversatie constructiever te maken. Onze samenwerking met DDG uit Duitsland is hierin een aanmoedigende eerste stap. Het doel van dit netwerk zou zijn: 1) kennisuitwisseling, 2) samenwerking in het depolariseren van Europese politiek, 3) eventueel het organiseren van een Europese mediacampagne.

5. Organisatiestructuur

De SGD bestaat uit een bestuur en een ledenlijst. De ledenlijst bestaat voornamelijk uit geïnteresseerden en facilitatoren die ingezet kunnen worden (op vrijwillige basis) voor diverse dialooggerelateerde activiteiten. De SGD verwelkomt mensen van alle leeftijden en achtergronden om een van onze dialoogtrainingen te doen en op de lijst te komen.

Het bestuur van de SGD bestaat uit maximaal drie personen: een voorzitter, een secretaris en een boekhouder. Op dit moment bestaat het bestuur uit twee personen: Gideon Sinke is de voorzitter en Jonathan Seib is penningmeester.

Minimaal 1 keer per jaar zal dit strategisch plan officieel doorgenomen worden om te kijken of het aangepast moet worden, en zal er een kort rapport worden geschreven over de activiteiten van dat jaar. Dit zal doorgaans plaatsvinden in December.

De SGD heeft verder verschillende partnerorganisaties, waaronder: Das Denkende Gesellschaft, the House of Deep Democracy, Dare to be Grey, en Tilburg-in-Dialoog. Wij hebben in het verleden samengewerkt met deze partners en we zijn van plan om dit in de toekomst ook te doen. Het aangaan van samenwerkingsverbanden is de verantwoordelijkheid van het bestuur.

6. Financiën & budget

De financiën van de SGD zijn op te delen in verschillende categorieën:

Fondsen

- a) Voor 2018 bestaan de inkomsten voornamelijk uit een fonds van ca. 18.000 EUR van Erasmus+ voor internationale samenwerkingen voor het ontwikkelen en stimuleren van de doelen van de stichting.
- b) Voor EHBP gaan er nog fondsaanvragen gedaan worden bij de volgende fondsen: Oranje Fonds, Fonds 1818, VSB fonds, Kans Fonds, en Vfonds. Dit is een doorlopend proces en gebeurt in samenspraak met onze partners in dit project (Dare to be Grey; the House of Deep Democracy).

Crowdfunding

Voor de Beweging is er een crowdfundingcampagne opgezet. Deze zal in 2018 een update krijgen.

Eigen bijdrage van participanten

Voor verschillende evenementen is het mogelijk om een eigen bijdrage te vragen van participanten.

Betaling van partners

Om de afhankelijkheid van fondsen te verminderen en de stichting financieel duurzaam te laten zijn, is een kostendekkende vergoeding voor dialoogfacilitatie en facilitatie van besluitvormingsprocessen mogelijk.